

Lector: Nicoleta Arsenie
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu
Coperta: Florin Afloarei

Editura IDEEA EUROPEANĂ
O.P. 22, C.P. 113, București, 014780
Tel./Fax.: 021-2125692; Tel.: 021-3106618
Comenzi carte prin poștă:
Tel.: 021-2125692
E-mail: office@ideeaeuropeana.ro
www.ideeaeuropeana.ro

© Editura Ideea Europeană

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OVEZEA, LUCIA

Noaptea luminilor / Lucia Ovezea. - București : Ideea Europeană,
2024

ISBN 978-630-333-018-1

821.135.1

Lucia Ovezea

Noaptea luminilor

București, 2024

Lucia Ovezee a profesat ca inginer până în 1989, fiind absolventă a Liceului „Gheorghe Șincai” și a Facultății de Instalații din cadrul Institutului de Construcții din București.

Completând rigoarea profesiei de inginer cu o mare iubire pentru carte, a coordonat, timp de peste 20 de ani, Editura VOX și s-a implicat în numeroase proiecte și programe care au susținut și promovat cultura, conducând, între altele, Festivalul *Carte și Arte* (2005-2012), campania de promovare a lecturii *România citește!* (2013-2014). În calitatea sa de președintă a Asociației Difuzorilor și Editorilor Patronat al Cărții s-a implicat în desfășurarea *Concursului național de proză scurtă Nicolae Velea* și a *Concursului național de poezie Radu Cârneli*, ajunse la ediția a VII-a, în 2023.

Până în prezent a publicat romanele *Patru femei* (Editura Cărțile Tango, 2009), *La braț cu ursul* (Editura Tracus Arte, 2013) și *Dacă lumea s-ar sfârși mâine* (Editura Tracus Arte, 2021).

Premii literare: Premiul „Cartea de proză a anului” pentru volumul *Dacă lumea s-ar sfârși mâine*, acordat în cadrul Festivalului Național de Poezie „Grigore Hagiu”, ediția a XXXI-a, 2022

Premiul „Excelent în literatură” pentru volumul *Dacă lumea s-ar sfârși mâine*, acordat în cadrul Salonului Național de Literatură și Artă „Rotonda Plopiilor Aprinși”, ediția a XII-a, mai 2023

1

Andreea

Mai este puțin și se împlinește o lună de când stau retrasă în acest sătuc de munte. Cabana în care locuiesc este casa de vacanță a unor buni prieteni, care au obținut contracte de muncă în străinătate. Cât vor lipsi ei, sunt liberă să mă fac pustnică!

Cum este? Divin! Plutesc suspendată între munți de liniște și văi pulsând de viață.

Prietenii mei, dragii de ei, s-au arătat îngrijorați știind că-mi propun să locuiesc singură în pustietate și sceptici față de reușita mea.

– Știi, noi avem o armă. E într-un dulap metalic bine zăvorât, așa cum cere legea. Tu ai permis?

– Ferească Sfântul! Cel mai probabil așa reuși să mă accidentezi.

– Atunci... ai grijă.

Eu mă las, ca de obicei, în grija îngerului meu păzitor. Și, așa cum s-a întâmplat și în alte dăți, el mi-a trimis un semn. Pe Matei, așa cum l-am botezat, pentru că nu mi-a spus numele lui. Probabil pribeag, sau ascunzând

vreo poveste tristă, mă face să mă predau tandreței fără sfârșit din ochii lui căprui. În rest, se bucură cu recunoștință pentru tot, împărțind cu mine hrana și compania.

– Cuminte, băiete! Iubirea noastră trebuie să fie tăcută și dacă se poate să rămână secretă, mai ceva ca zborul unei bufnițe în miez de noapte. Știi că avem, amândoi, o imagine publică de apărat, îi spun în timp ce-i mângâi urechea stângă. Și el știe, dincolo de vorbe și tăceri, că este acolo ca să mă apere de alți oameni, de animale, de rău.

– Păcat că nu mă poți apăra și de vise rele sau de mine însămi. M-aș fi legat de tine pe viață! Așa, voi-nicule, dai din cap, deci ești de acord... O să primești bonus un cârnăcior.

Se pare că pe Matei îl interesează mai mult vieta-tea care a mișcat într-un tufiș, spre pădure. M-a părăsit, fără remușcări, pentru o doză de adrenalină câinească.

Ce mult îmi plac diminețile mele aici... calme, aurii, clare și limpezi, dulci și proaspete, mustind de promisi-uni, indiferent de vremea de afară și, mai ales, departe de lumea dezlănțuită din care am fugit. De obicei, după prima cafea, îmi amintesc că nu-mi pot permite să mă rup cu totul de lume, că stând tăcută toată ziua risc să nu-mi mai amintesc cuvintele, sau că voi pierde abilita-tea de a le mai rosti. Și atunci, ca să nu uit cum îmi sună vocea, vorbesc cu Matei, cu florile, vietățile, vântul și, bineînțeles, cu gândurile răzlețe care mă vizitează.

– A avut dreptate cine a spus că voi sunteți interlo-cutorii ideali, singurii care nu mă contrazic niciodată.

Firește că mai sunt și telefoanele pe care le primesc din când în când și mulțimea de informații care mă împresoară via e-mail, WhatsApp, Facebook, site-uri de matrimoniale. Simt că dacă nu mă țin bine de scaun, risc să cad doborâtă de valul de informații revărsat

peste mine. Obosesc numai când văd cât sunt de multe. Mi-ar lua câteva ore bune, zilnic, să le citesc pe toate. Pentru că cele mai multe nu mă interesează, îmi acord câteva minute ca să le șterg. Cea mai grea este lupta cu firmele care mă înrolează în flota lor de clienți după ce am avut curiozitatea, sau nesăbuinta, de a-mi exprima interesul pentru vreun produs. Cum spionita este sport la ordinea zilei, bazele de date fiind deseori furate sau vândute, sunt bombardată cu oferte. Degeaba mă deza-bonez, e ca un dialog de surzi, nu mai am scăpare, parcă îngropată pentru totdeauna în informații neesențiale vieții în general și vieții mele în special.

Știu că unele lucruri, care nu-mi plac, nu pot fi schimbate, așa că am decis să le ignor și să mă con-centrez doar pe ce mă interesează. De pildă, ce s-a mai întâmplat important în politică? Cum nu citesc ziare, nu mă uit la televizor, iar radioul îl ascult doar în mașină, sunt o norocoasă pentru că prietenii mă țin conectată la realitate. Unul mai hâtru mă întreabă dacă știu numele primului-ministru. Sigur, dacă nu s-a schimbat în ultima lună, îi răspund...

Mai primesc și o mulțime de felicitări, vreau să spun facturi și alte nenoroace, lucruri imposibil de evitat.

Am lăsat la sfârșit raidurile prin site-urile de soci-alizare. Când citesc *Aveți mesaje* curiozitatea, emoția și o nerăbdare de nestăpânit mă cuprind și freamăt așteptând ca programul să se deschidă. În acele câteva secunde, mintea mea derulează câteva scenarii: oare câte mesaje sunt de data asta? Și tot ea răspunde: cu cât mai multe, cu atât mai bine, ca să ai de unde alege! Dar inima protestează, că nu are nevoie decât de unul singur, cel potrivit, cel norocos. Că de prea mult timp așteaptă, speră, încearcă și, frizând absurdul, continuă tot așa, după fiecare dezamăgire.

Astăzi am primit iar inimioare de la un tânăr de douăzeci și cinci de ani. Ar fi putut fi fiul meu. Poate caută o mamă și nu-și dă seama. Delete!

A, ce drăguț! Un bărbat galant, cu maniere elegante mi-a trimis ieri un trandafir virtual și astăzi m-a făcut albie de porci pentru că n-am binevoit să-i mulțumesc pentru frumosul gest. Drum bun, grandomanule! Încearcă să nefericești pe alta. Delete!

Iar aici îl avem pe domnul cel insistent. M-a salutat de vreo cinci ori până acum. M-a făcut curioasă să văd cum arată. E... acceptabil, deși nu e pe gustul meu. Amice, m-ai nimerit în pauză și pentru că ești politicos, iar figura sugerează că ești ok, îți voi citi mesajul.

Andreea, sunt Florin Neculce. Ce mai faci? Aș vrea să vorbim. Te rog, sună-mă la numărul 44720112233. Te caut într-o problemă importantă.

Ups! E cineva care-mi cunoaște numele real. Nu l-a folosit pe cel de scenă, Dutza, cu care m-am înscris pe site. Probabil e o cunoștință mai veche care m-a recunoscut în varianta de azi, în vârstă de cincizeci de ani și treaba mea!

Mi-am permis o gustare, ca să-mi adun gândurile. Matei nu s-a întors încă, așa că a ratat micul festin cu costiță afumată și ceapă. Sper că nu e cazul să mă îngrijorez pentru că nu-mi amintesc de acest domn, sau, în fine, de o mulțime de alte lucruri din trecut. Păi sigur, există o explicație! Din cauza avalanșei necruțătoare de informații memoria mea pur și simplu nu mai poate face față!

Cine a sunat, are prefix de Anglia. M-am gândit, poate absurd, dar cu oarecare teamă, să nu fie unul din numerele la care dacă suni și se încarcă nota de plată a telefonului sau și-l virusează. Până la urmă am trimis

un mesaj pe WhatsApp. *Bună, sunt Andreea. Aștept să mă cauți.*

Am fost uimită când, în mai puțin de o oră, am auzit telefonul sunând:

– Alo, Andreea, ce bine-mi pare că mi-ai răspuns! De ce te lași așa greu, doamnă?

– Scuză-mă, m-a cam lăsat memoria. Fără supărare, dar nu-mi amintesc de tine.

– Și se mai spune că de la o anumită vârstă uităm ce-am făcut ieri, dar ne amintim ce s-a petrecut cu douăzeci și cinci de ani în urmă. Văd că la tine nu se aplică.

– Se poate... Totuși, n-ai putea să mă ajuți puțin?

– Păi, cum să-ți spun? Să-ți amintesc de timpurile de aur? Când trăiam în lipsuri și habar n-aveam cât eram de fericiți? Când euforia se măsură în grade, care dădeau măsura petrecerilor?

– Doamne! Tu ești acel Florin cu gradele la purtător... în pahare și pe umeri...

– În sfârșit, și-ai amintit ceva, dar nu tot. E drept că semănăm cu Cristi, dar el este ofițerul, nu eu. Eu sunt mai modest, profesorul, poetul, *un mincinos care spune întotdeauna adevărul*¹.

– Ai dreptate... ai emigrat în Suedia, iartă-mă, uitașem complet. De fapt rareori mă mai gândesc la perioada aceea. Sincer vorbind, am crezut că ești un posibil amoretz insistent.

– Ei, dacă-i musai, cu plăcere! Pot să fiu și asta.

– Serios? Nu mai știu nimic despre tine, dar nici despre vreunul dintre *pretenarii* de pe vremuri. Singura cu care mai țin legătura este Valeria. Ce-ai făcut în tot timpul ăsta?

¹ Jean Cocteau

– Sunt gata să fac mărturisiri complete, când ne întâlnim față în față. Eu locuiesc acum în Anglia, dar plănuiesc să vin în țară într-o vacanță mai lungă. Visez să organizez o petrecere, ca cele de pe vremuri, la care să participe cât mai multă lume din gașca de odinioară.

– Mi-ar face plăcere să te reîntâlnesc, dar, vezi tu, viața ne-a schimbat pe toți. Eu am devenit destul de însingurată.

– Te rog, nu-ți face probleme și nu mă refuza. Felul în care mi-am propus să ne întâlnim îi va lăsa fiecăruia loc de întors, ca să se poată implica și să poată socializa atât cât vrea și cum își dorește.

– Ușor de spus, dar... să retrăiești trecutul e ca un plonjon în ape adânci, care odată tulburate pot aduce la suprafață secrete și adevăruri greu de dus. Mă voi gândi dacă merită.

– Acordă-mi încrederea ta. Sunt convins că știu cum să procedez, mai ales având ca reper petrecerile organizate de tine pe vremuri. Trecutul, cu bune, cu rele, poate fi uitat, dar nu poate fi negat. Mai gândește-te, îți trimit în scris invitația, cu toate detaliile. Citește-o și mai vorbim.

Ce film mi se derulează prin fața ochilor! Tinerețe, exuberanță, visuri, muncă și un strop de nebunie frumoasă. Vestea a trezit ceva din mine, o parte, pusă ca într-un raft la păstrare, dar nu pe deplin scoasă din uz. Doar amorțită, și, uite, dornică să revină la viață, în pofida riscului de a reînvia poate și pierderi, durere, dezamăgiri.

De fapt, ce-o fi cu mine? Niciodată n-am făcut pasul înapoi în fața provocărilor vieții, și, cu certitudine, asta e una dintre ele. Simt că îmi doresc această reîntâlnire, chiar dacă sub laptele și mierea amintirilor voi simți și amarul iluziilor pierdute.

O voi suna chiar astăzi pe Valeria. Dintre cele trei femei atât de apropiate mie în anii nebuni ai tinereții noastre, doar prietenia cu ea a rezistat timpului. De fapt, noi două ne simțim acum la fel de tinere și sper că prietenii noștri de odinioară să fi păstrat și ei măcar o parte din această inefabilă energie. Cu alte cuvinte, să nu arate și să se comporte ca niște învinși, ca mulți dintre cei care ne înconjoară, convinși că dacă au depășit cincizeci de primăveri nu mai au cine știe ce așteptări de la viață. Parcă a notat cineva în inconștientul colectiv și s-a impus ca regulă că la o anumită vârstă devenim maturi, la alta devenim pensionari, îmbătrânim și trăim, funcție de sex, conform speranței de viață din țara în care locuim. Cred că aici mă potrivesc bine cu Valeria, niciuna dintre noi nu acceptă această dogmă. Pentru mine, există trei surori-vârste. Prima e vârsta în ani, care e cu siguranță importantă pentru lumea în care trăim. Cum altfel s-ar descurca societatea ca să ne organizeze viața? Dar asta nu are întotdeauna legătură cu vârsta reală a trupului nostru, care se măsoară în starea de sănătate, și cu atât mai puțin cu vârsta sufletului, care este sora rebelă, nesupusă convențiilor.

Gândindu-mă la noi două, îmi dau seama câtă disponibilitate am dovedit în a ne lua viața de la capăt și câte tabuuri legate de vârsta la care poți face asta am încălcat.

Din întâmplare sau dintr-un imbold necunoscut am luat în bagaj acești doi îngerași din porțelan, îmbrățișați, un cadou pentru ea, cumpărat dintr-un magazin pentru turiști cu ocazia ultimei mele călătorii în străinătate. Dacă n-aș ști cât este de echilibrată, aș zice că a luat-o razna cu pasiunea ei de a colecționa îngerași și m-aș îngrijora. Dar, cine știe, poate că există o explicație pentru asta. Am încredere în ea, așa că i-am pregătit

darul căruia, cu siguranță, îi va găsi un locșor în cabinetul ei de tratament. Nici n-ar fi prea greu. Chibzuită și bine organizată cum o știu, a căptușit un perete cu un dulap îngust, special pentru miniaturi, protejat cu uși din sticlă.

Când am intrat acolo pentru prima dată m-am simțit într-un loc special, cumva în afara lumii, iar adierile din aerul parfumat, ușoarele înțepături pe care le-am simțit pe piele, mișcărilor detectate cu coada ochiului acolo unde în realitatea în care trăim nu exista nimic, m-au convins că aveam dreptate.

Mi-am pregătit șevaletul, pânza și vopselele. Mai am de lucrat destule tablouri pentru expoziția itinerantă pe care o pregătesc. Lumina este blândă, generoasă, exact ce-mi trebuie. Până și Matei s-a întors spășit și s-a făcut covrig la picioarele mele. Ce voi picta astăzi? Probabil ofurile inimii. Ce culori vor avea, în ce forme se vor naște pe pânză? Țsta este miracolul pentru care trăiesc. E de ajuns? Uneori, da. Mai ales acum.

2

Valeria

S-a încheiat încă o zi de lucru. Îmi iau munca foarte în serios, deși în marea de ignoranță din țara și chiar din lumea în care trăim se găsesc destui care să disprețuiască sau chiar să batjocorească ceea ce fac. Astăzi, mi s-a întâmplat din nou să fiu luată pe nepregătite de întrebarea unui denigrator:

– Dar ce faci efectiv? Că nu văd și nu simt nimic!

Bineînțeles că i-am răspuns că sunt multe aspecte ale realității pe care simțurile noastre le ignoră. Mi-a părut rău pentru el. Avea un dezechilibru emoțional care se putea trata cu metoda Bowen. Precis că plecând de la mine va intra pe mâna medicilor oficiali care îl vor trimite de la un cabinet de o anume specialitate la alta, pentru tot soiul de analize și investigații, pentru ca după multe ore petrecute pe la ușile lor și o grămadă de bani cheltuiți aiurea să-i spună că nu a reieșit c-ar fi bolnav și să-i prescrie vitamine și un calmant ușor. Asta în cazul fericit în care nu va încăpea pe mâna vreunui chirurg care să găsească musai ceva de vindecat la el,

cu bisturiul. Cum să-i explici unui materialist agresiv și needucat că bolile nu au doar cauze ce pot fi depistate și vindecate în corpul fizic? Cum să-l convingi că e necesar să afle ce traumă din corpul emoțional se manifestă în cel fizic? Ce să mai vorbim de celelalte corpuri eterice, mult mai subtile?

M-am lăsat dusă de val în ultimele săptămâni și am muncit prea mult, încercând să rezolv toate solicitările de tratament. Astăzi am atins și un record, șapte paciente într-o zi, în afară de încăpățânatul neîncrezător. Unii oameni poartă, fără a fi conștienți, adevărate mantii de energii malefice. Pe fondul oboselii, astăzi, protecțiile mele nu au mai funcționat. Știam că se poate întâmpla asta și totuși am fost neglijentă. Ca o croitoreasă care merge cu tivul descusut la fustă. În seara asta trebuie să mă ocup serios de mine. Vor fi meditații și afirmații pozitive absolut necesare.

Zile ca asta, dar mai puțin copleșitoare fizic și emoțional au fost nenumărate. Prefer să mă gândesc la tot binele pe care știu că îl pot face oamenilor și să ignor restul.

Ieri, am primit un telefon neașteptat de la Andreea. Nu era nici ziua de naștere a vreuneia dintre noi și nici vreo altă sărbătoare. După obișnuita punere în temă, de genul cum ești?, ce-ai mai făcut?, m-a surprins cu comentariul ei:

– Știm una despre alta o mulțime de lucruri, și înțelegem fără vorbe multe altele. Totuși, chiar și pentru mine e surprinzător că o persoană atât de echilibrată, de pozitivă, de ancorată în realitate cum ești tu a putut trece de la o activitate palpabilă la domeniul nevăzut, eteric în care lucrezi acum.

– Uite cine vorbește! Dar tu, fată dragă? Cum se face că o ingineră cu aspirații de arhitectă, imediat după

ce a spus adio vechiului regim, și-a lăsat munca plicticoasă, sigură și prost plătită, la stat, ca să plonjeze în necunoscut?

– Te referi la comerțul nostru cu haine din Turcia? Pe atunci, toată lumea asta făcea. A fost alegerea momentului. Lumina sau crepusculul. Când am văzut cum erau luminate la ei, noaptea, stațiile de benzină am avut un șoc. Ca să nu mai vorbim de mirajul bazarului. Privesc înapoi...

– Sper că nu cu mânie.

– Doar cu jenă. Prea eram naive.

– De ce, fată dragă? A fost o etapă firească, pe care am depășit-o împreună. Mie mi-a fost drag să lucrăm pe urmă la firma noastră de evenimente.

– Pe care n-ai ezitat s-o vinzi. În fond mergea bine și credeam că ni se potrivește. A fost copilul nostru.

– Lucrurile nu sunt întotdeauna cum par a fi.

Andreea avea dreptate. Atunci am insistat, fără milă, pentru vânzarea afacerii noastre. Părea un lucru îngrozitor dacă îl judecați afectiv. Pornisem să lucrăm fără experiență, fără calificare, fără cunoștințe de management sau marketing, într-o lume nesigură, în care legile se schimbau haotic de la o zi la alta. Era firesc să ne atașăm de rezultatul muncii noastre, mai ales pentru Andreea, care era mai creativă. Dar eu am ales să fiu capul limpede. Atunci, piața, fiind liberă, a fost inundată de firme similare. Orice contribuție originală era copiată cât ai clipi. Copilul nostru ar fi dus o viață chinuită.

Nu am mai băut cafea de câțiva ani. Uneori, ca acum, simt că mi-ar prinde bine una. Închid ochii și îi simt aroma. În schimb, îmi voi face un ceai, ca să mă pot relaxa, aici, în refugiul meu, în casa pe care am amenajat-o pentru noua mea viață, care a însemnat și startul noii mele ocupații.

Comentariul Andreei m-a pus puțin pe gânduri. Viața mea a devenit, de la un moment dat, un loc al miracolelor. Nu mi-am putut răspunde întrebării legate de felul în care am ajuns în acest cartier retras al orașului, înotând în zăpadă până la genunchi, la o oră rezonabilă în alt anotimp, dar imposibilă iarna, când la patru după-amiaza era deja întuneric. Oare ce am văzut, privind din stradă, la casa ce părea trainică, dar era în stare destul de proastă, pe care nici măcar nu am putut-o vizita? Cred că domnul de la imobiliare, care mă însoțea, a fost la fel de surprins ca și mine când m-am pomenit spunând:

– O cumpăr...

Iubesc foarte mult locul acesta, legat în mod inconștient de noua mea viață, ancorată la rândul ei, cu rădăcini adânci, în trecutul meu. Și toate pornesc de la izvorul tuturor lucrurilor, învățăturile bunicii și ale mamei mele, mai corect spus familia mea, pentru că bunicul plecase în lumea dreptilor înainte să mă nasc eu, iar mama nu a fost niciodată căsătorită.

Când au considerat că am crescut destul de mare și sunt pregătită, ele mi-au dezvăluit povestea reală a venirii mele pe lume. În liniștitul orașel de provincie în care locuiau pe vremea aceea, ar fi fost de neconceput sau greu de acceptat rușinea - exprimarea bunicii - ca fiica ei să facă un copil din flori. Lumea ar fi pus o pecete greu de dus pe tânăra femeie, sedusă de șeful ei, care a rămas însărcinată. O poveste comună, veche de când lumea. O tânără nepregătită să țină piept lașității masculine. O iubire proaspătă, plină de naivitate pe care a trăit-o mai mult în mintea și inima ei decât în realitate, materializată într-o sarcină. Un drum și un vis despre viață cu sensuri schimbate dramatic și brusc. În noaptea mărturisirilor, cum au numit-o după aceea, mama

și bunica au plâns strâns îmbrățișate până târziu în noapte:

– Să mergem la culcare și să ne rugăm la Sfânta Fecioară să ne dea gândul cel bun.

Dimineața, bunica a reaprins candela și a căutat ciulinele pe care îl tunsese de cu seară, lăsat martor pe prichiciul ferestrei, atunci, în prag de Sânziene.

– Vezi, i-au crescut tuleie peste noapte.

– Mamă, te rog, lasă prostiile astea. Trebuie să iau o hotărâre importantă și tu mă iei cu preziceri din bătrâni.

– Te-am crescut cu astea și cu mare credință în Dumnezeu.

– Știu, mamă, dar...

– Ai să lași acest copil. Nu pentru mesajul descifrat de mine în ciuline, chiar dacă eu pun preț pe el, ci fiindcă mi s-a arătat Sfânta Fecioară în vis. O să ai o fetiță! Am văzut-o, va fi blondă, frumoasă și va avea ochii tăi. Dar mai e ceva important. Copilul îți este dat ție să-l crești, dar nu va fi pentru tine. Va avea o misiune în lume. Când va fi pregătită, va deveni vindecătoare.

– Vrei să spui, așa ca tine? Că te știe tot satul. Descânți de deochi, tai sub limbă, freci amigdalele inflamate cu sare grunjoasă, culegi plante de leac și faci fierături celor suferinzi, în timp ce spui câte o rugăciune. Țasta e mesajul important pe care l-ai primit? Mamă, cred că glumești...

– Fata mea, copilul ăsta va fi la un loc cu cei de-un leat cu ea, până-ntr-o zi când își va descoperi menirea. Atunci i se vor elibera și i se vor încredința toate darurile.

– Ce spui tu e de domeniul fantasticului!

– Că-ți place sau nu, e doar adevărul. Dar nu mi-ai spus, tu ce-ai visat?

Era imposibil să-i ascunzi ceva bunicii.